

Prof. dr hab. Zofia Uzelac

RECENZJA
DOROBKU ARTYSTYCZNEGO I PEDAGOGICZNEGO
PANI DR AGNIESZKI DOROTY MAKOWSKIEJ
W ZWIĄZKU Z POSTĘPOWANIEM O NADANIE
STOPNIA DOKTORA HABILITOWANEGO W DZIEDZINIE SZTUKI
W DYSCYPLINIE SZTUKI FILMOWE I TEATRALNE

Pani Dr Agnieszka Dorota Makowska ukończyła Wydział Sztuki Lalkarskiej Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie (kierunek: aktorstwo w zakresie aktorstwo teatru lalek) w roku 2007.

Następnie ukończyła studia podyplomowe Zarządzanie Kulturą w Strukturach Unii Europejskiej w Państwowej Akademii Nauk w Warszawie w roku 2008.

Dyplom Doktora Sztuki w dziedzinie sztuk teatralnych uzyskała w 2018 roku na podstawie rozprawy doktorskiej „Pojęcie organizacji dzieła teatralnego w czasie w oparciu o podstawowe elementy dzieła muzycznego. Wykorzystanie rytmiki i agogiki w pracy nad rolą Behemota, Riuchina oraz Łastoczki w spektaklu *Mistrz i Małgorzata*” w reż. Magdaleny Miklasz”

Pani Agnieszka Dorota Makowska była zatrudniona od 1.10.2016 do 3.11.2019 roku na stanowisku asystenta w Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie na Wydziale Sztuki Lalkarskiej, który od 1.09.2019 został przekształcony w Filię w Białymstoku. Prowadziła zajęcia: „Teatr ożywionej formy”.

Od 4.11.2019 do chwili obecnej jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Filii w Białymstoku. Prowadzi zajęcia: „Teatr ożywionej formy”, a od 1.10.2022 zajęcia z przedmiotu: „Emisja głosu z interpretacją piosenki”

Osiągnięcia artystyczne stanowiące podstawę ubiegania się w aktualnym postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego to: rola Marzeny Świrskiej - Wnerwińskiej w przedstawieniu „Niepokój Nauczycielski, Stand-up, musical” w reż. Michała Walczaka.

Pierwsze zawodowe spotkanie Pani Agnieszki Doroty Makowskiej z Michałem Walczakiem odbyło się w czasie pracy nad serialem internetowym w 2020 roku „Brama Cafe” w którym zagrała rolę Henny, offowej, alternatywnej artystki. Kolejną współpracą z Michałem Walczakiem był projekt cyrkowo - teatralny, dzięki któremu powstał spektakl „Futurlandia”, w którym doktorantka zagrała rolę Marzeny Świrskiej - Wnerwińskiej dyrektorki Państwowej Podstawowej Szkoły Integracyjno Sportowo-Wyczynowej Nr 5324 na Targówku.

W autoreferacie wspomina:

„Tuż po przedstawieniu pojawiły się pochlebne opinie na mój temat: Swoboda bycia w roli, płynność, charyzma, osobowość, humor sytuacyjny i doskonała umiejętność odnalezienia adekwatnych słów do rozmowy z publicznością sprawiają, że postać dyrektorki Wnerwińskiej, choć bardzo wyraźna, nie jest przerysowana, nie jest sztuczna. Taki klaun nie potrzebuje kostiumu, bo ma to, co trzeba: iskrzy dowcipem, naturalnością, wzbudza sympatię i zaufanie. Taką klaunicę chce się przytulić zaraz po spektaklu albo zaśpiewać z nią jakiś protest song”. Na fali sukcesu powstał pomysł stworzenia monodramu o perypetiach szalonej dyrektorki. Michał Walczak zainspirował mnie do wzięcia udziału w naborze wniosków w ramach miejskiego programu Mobilni w Kulturze.”

Praca nad spektaklem „Niepokój Nauczycielski, Stand-Up, musical” rozpoczęła się we wrześniu 2021 roku. Po wielu badaniach i dyskusjach z nauczycielami dotyczących trudnej sytuacji i kryzysu modelu systemu edukacji w Polsce powstał scenariusz służący do rozpoczęcia prób w przestrzeni scenicznej. W czasie licznych analiz i konsultacji pojawiały się kolejne wersje tekstu, które następnie podlegały improwizacji i dalszym korektom.

W tym czasie Michał Walczak został dyrektorem Teatru Rampa w Warszawie i w październiku 2021 roku monodram w jego reżyserii: ‘Niepokój Nauczycielski, Stand-up, musical’ stał się pierwszą premierą nowego sezonu teatralnego.

Wyjątkowość spektaklu potwierdzają liczne pozytywne recenzje:

„ Spektakl urzeka ciągłą interakcją aktorki z publicznością, rozciągając aurę naturalności i improwizacji. Scenariusz (Agnieszka Makowska, Michał Walczak) nie pozbawia aktorki możliwości dostosowywania wypowiedzianych kwestii do prowadzonego z publicznością dialogu. Także śpiew i gra na pianinie wkomponowane są w akcję i wykonane w sposób tak naturalny, że można by rzec, spontaniczny” (e-teatr.pl, 16.03.2024).

„ Dramaturdzy (Agnieszka Makowska i Michał Walczak) stworzyli postać skrojoną na miarę swoich czasów. W spektaklu „Niepokój nauczycielski” błazeństwo staje się siłą, która w magiczny sposób zmienia skostniałe obyczaje w formę przyjaźnie dosadnych i soczyście szczerych, bezczelnych komunikatów. Akcja utworu przenika wiele wątków dotyczących życia i twórczej misji ambitnej dyrektorki, o której figlach i wybrykach można przeczytać w „Losie nauczycielskim”. Ujawnienie wielu autentycznych cech psychologii postaci i również smutna prawda o kobiecie zagubionej i niepewnej przyszłości i przedstawienie jej w wyjątkowo przerysowanej komediowej formie sprawia wrażenie, że utwór mimo swej irracjonalności dotyka spraw prawdziwych stając się obrazem współczesności potrzebującej specjalnej terapii - mózgotyki” (e-teatr.pl, 25.10.2021)

„ To kobieta pozytywnie zakręcona, wzbudzająca sympatię widzów od pierwszej sceny. Makowska gra z dużym wyczuciem dramaturgii, ale jednocześnie z komediowym, a czasem wręcz surrealistycznym połotem. Śpiewa, tańczy, animuje lalki. Wnerwińską czasem trudno traktować poważnie, ale nie można odmówić jej pasji, zaangażowania i trafnej diagnozy sytuacji.” (e-teatr.pl, 02.11.2021)

Pani Agnieszka Dorota Makowska po raz pierwszy spotkała się z monodramem w 2011 roku. Spektakl ten “Medium rzeczy pospolitych” w reż. Agaty Biziuk znalazł się w rankingu dziesięciu najlepszych wydarzeń kulturalnych 2011 roku w Szczecinie.

Dzięki tej roli otrzymała nominację dla najlepszej aktorki sezonu 2010/2011 w plebiscycie „Bursztynowy Pierścień.” Dekadę później za namową Michała Walczaka powróciła do tego trudnego wyzwania.

Pan Michał Walczak i Pani Agnieszka Dorota Makowska sięgnęli po bardzo atrakcyjną i popularną formę spektaklu *stand-up*. Popularny w Ameryce gatunek jest niemal całkowicie improwizacją. Natomiast „Niepokój Nauczycielski” jest oparty na zamkniętej formie dramaturgicznej.

Monodram jest formą która daje aktorowi obszar wolności a jednocześnie jest jednym z najtrudniejszych wyzwań. Nagranie przedstawienia potwierdza, iż działa ono na polu intelektualnym, jak i emocjonalnym niezwykle silnie.

Doktorantka aktorsko prowadzi rolę dyrektorki Marzeny Świrskiej - Wnerwińskiej w sposób spontaniczny i nieskomplikowany. Prowadząc dialog z widzami często osiąga niezwykle intymne relacje. Posiada perfekcyjną dykcję, emisję głosu, mowę ciała w przestrzeni scenicznej. Świetnie wykorzystuje lalki w formie muppetów które stają się Jej scenicznymi partnerami.

Rola jest zagrana błyskotliwie. Grana z temperamentem, z wdziękiem, inteligentnie. Monolog pani dyrektor iskrzy się od humoru, swady i bezpośredniości. Prezentowany spektakl jest niezwykle atrakcyjną formą dla współczesnego odbiorcy. Ma walory niezwykle poznawcze i edukacyjne.

Ciekawie przedstawia się Jej dorobek artystyczny. Posiada ogromne doświadczenie w pisaniu tekstów sztuk, tworzeniu scenografii, w reżyserowaniu oraz tworzeniu, organizowaniu i produkcji spektakli.

Od początku drogi zawodowej czynnie uczestniczyła w Zarządzie Stowarzyszenia 'Avis'. Spektakle produkowane przez Nieformalną Grupę 'Avis' powstawały we współpracy z innymi instytucjami kultury z Polski. Między innymi z Teatrem Nowym im. K. Dejmka w Łodzi, z Teatrem Lalek Pleciuga w Szczecinie. Działalność artystyczna nieformalnej grupy „Avis” została doceniona podczas wydarzeń kulturalnych i festiwali. Na Festiwalu Teatrów „X OFF 2008” w Gliwicach spektakl „Kukułka” otrzymał nagrodę oraz wyróżnienie w konkursie „Dolina Kreatywna” organizowanym przez TVP.

Również aktywność artystyczna doktorantki została uhonorowana nagrodą za kreację aktorską w spektaklu: „Fumum vendere” w reżyserii Agaty Biziuk na VI Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Lalek i Animacji Filmowej dla Dorosłych „Lalka też człowiek” w 2011 roku.

Po zakończeniu współpracy z nieformalną grupą „Avis” Pani Agnieszka Dorota Makowska zajmowała się pozyskiwaniem środków finansowych na realizację projektów teatralnych. W roku 2020 uzyskała stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na recital teatralny „Sępie Miłości.”

W roku 2021 uzyskała dofinansowanie w ramach programu 'Mobilni w Kulturze' i dzięki temu powstał spektakl 'Niepokój Nauczycielski, Stand-up, musical.'

Swoje wieloletnie doświadczenia artystyczne Pani Agnieszka Dorota Makowska postanowiła wykorzystać w pracy dydaktycznej.

W latach 2016 - 2020 współpracowała jako asystentka prowadząc zajęcia o nazwie „Teatr Ożywionej Formy” na III roku Białostockiej Filii Akademii Teatralnej im A. Zelwerowicza w Warszawie. Studenci mieli za zadanie połączyć się w grupy dwu, trzy lub czteroosobowe - wyprodukować i zagrać małą formę teatralną.

Jako pedagog skupia się na rozwoju, kreatywności i samodzielności studentów, która stanowi motor wielorakich działań w ramach prowadzonych przedmiotów, stanowiących niezwykle doświadczenie i przygodę dla studentów.

Dzięki jej zajęciom powstały przedstawienia, które brały udział w festiwalach w kraju i za granicą oraz były grane na deskach profesjonalnych teatrów. Praca dydaktyczna doktorantki została wysoko oceniona przez władze Wydziału Sztuki Lalkarskiej Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie i dzięki temu otrzymała funkcję opiekuna roku. Jest osobowością która znalazła drogę nie tylko w teatrze ale również w działaniach poza instytucjonalnych.

Od samego początku pracy artystycznej pracowała również jako instruktor teatralny z dorosłymi, młodzieżą i dziećmi. Ma doświadczenia w pracy z osobami niewidomymi oraz osobami z niepełnosprawnością intelektualną. Zajmowała się organizowaniem zdarzeń teatralnych w których przenikały się w sposób niekonwencjonalny gra aktorska, inscenizacja, muzyka i śpiew. Umiejętnie łączyła i uprawiała wiele gatunków i dziedzin sztuki.

Sztuka aktorska podlega dziś wielu zawirowaniom. Wymagania stawiane aktorom jeszcze kilkanaście lat temu znacznie różnią się od tych dzisiejszych. Ogromna ilość wydarzeń o charakterze widowiskowym, niezwykła ekspansja telewizji i internetu oraz produkcja filmowa zmieniają wyobrażenia widzów zadających sobie pytania, na czym polega sztuka aktorska oraz kto jest dziś aktorem. Myślę, iż Pani Agnieszka Makowska zdecydowanie wyróżnia się na tle swoich koleżanek i kolegów którzy ukończyli studia aktorskie.

W swoich projektach jest niezwykle odważna, oryginalna, imponuje pracowitością i dociekliwością. Charakterystycznym elementem Jej osobowości jest dojrzałość intelektualna, wycucie formy, pasja i wyjątkowość dokonań artystycznych. Świadomość poszerzania warsztatu i szukania prawdy o człowieku.

Bogaty i różnorodny dorobek artystyczny i pedagogiczny, wyjątkowa determinacja w poszukiwaniu własnych środków przekazu artystycznego sprawiają, iż popieram wniosek o nadanie Jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki filmowe i teatralne.

Habilitantka spełnia wymagania określone w Art. 219 Ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 Lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. DZ. U. z 2023 r. poz. 742 ze zm.)

Łódź, dnia 12.05.2024

Zofia Uzelac